

szám: 9-a/ 3 /2008.

**A GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG IGAZGATÓJÁNAK
3/2008. számú**

ÚTMUTATÓJA

a megkülönböztető jelzések felszerelésének, használatának szabályozásáról

Győr, 2008. április 30.

A megkülönböztető és figyelmeztető jelzést adó készülékek felszerelésének és használatának szabályairól szóló **12/2007. (III. 13.) IRM rendelet**, az autópályák, autóutak és főutak használatának díjáról szóló **36/2007. (III. 26.) GKM rendelet**, a közúti járművezetők pályaalkalmassági vizsgálatáról szóló **41/2004. (IV. 7.) GKM rendelet** egységes értelmezése és végrehajtása érdekében kiadom az alábbi

ú t m u t a t ó t

I. Bevezető rendelkezések

1.) Az útmutató hatálya kiterjed a hivatásos önkormányzati tűzoltó-parancsnokságokra, az önkéntes tűzoltó egyesületekre, létesítményi tűzoltóságokra és a megyei igazgatóságra.

2.) Alapvető fogalmak:

a) *megkülönböztető fényjelzést és hangjelzést adó készülék (a továbbiakban: megkülönböztető jelzést adó készülék):* a gépjárműre szerelt rögzített vagy mozgatható üzemmódú (mobil), villogó kék vagy kék-vörös fényjelzést adó berendezés, és a sziréna, vagy a váltakozó hangmagasságú hangjelzést adó berendezés,

b) *közérdekű feladat:* az emberi életet, a testi épséget, az egészséget, a vagyoni javakat, az emberi környezetet közvetlenül fenyegető veszély elhárítása, nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettség teljesítése, kármentés, a honvédelem, a nemzetbiztonság és a közbiztonság védelme.

II. Felszerelés, engedélyezés előírásai

3.) A gépjárműre megkülönböztető jelzést adó készüléket, valamint a járműre figyelmeztető jelzést adó készüléket – a 12/2007. IRM rendelet 3. §-ban és a 9. § (1) bekezdésében foglaltak kivételével – csak az erre feljogosító, érvényes hatósági engedély birtokában lehet felszerelni, felhelyezni (a továbbiakban: felszerelni).

- 4.) A megkülönböztető jelzést adó készülék felszerelésére engedélyt csak a 12/2007. IRM rendelet 4. § (1) bekezdésben felsorolt szervezetek igényelhetnek, az általuk üzemben tartott azon gépjárművekre, amelyekkel a közérdekű feladatokat ellátják.
- 5.) Az önkéntes tűzoltó egyesületeknek és a főfoglalkozású létesítményi tűzoltóságoknak a megkülönböztető jelzés felszerelésére és további használatára vonatkozó kérelmét első fokon az ORFK, másodfokon az igazságügyi és rendészeti miniszter bírálja el. Az engedélyezéshez az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (továbbiakban OKF) előzetes hozzájárulása szükséges, ezért a kérelmeket az OKF-re kell benyújtani. A kérelemhez csatolni kell az 1.sz melléklet szerinti jegyzőkönyvet.
- 6.) A megkülönböztető jelzést adó készülékek felszerelésére jogosító engedély a jármű műszaki érvényességéig adható.
- 7.) A hivatásos önkormányzati tűzoltóság közvetlen helyszíni beavatkozásra rendszeresített (vonuló) gépjárműveire nem kell hatósági engedély.
- 8.) A megkülönböztető jelzést adó készülék csak olyan gépjárműre szerelhető fel, amelynek üzemeltetőjét, üzemeltetési célját a gépjárművön felirattal, jelzéssel jól látható és olvasható módon megjelölik. Az üzemeltetés céljára, a feliratra, a jelzésre vonatkozó adatokat a kérelemben fel kell tüntetni, és az engedélyezéstől számított tizenöt napon belül a megkülönböztető jelzést adó készülék felszerelésével egyidejűleg a feliratot, jelzést a gépjárművön el kell helyezni.
- 9.) Az engedélyezés tényét, az érvényesség lejártának időpontját, az engedély visszavonása esetén a visszavonás tényét, az engedélyező, illetve visszavonó hatóság megnevezését és a határozat számát a bejegyzésre okot adó körülménytől számított tizenöt napon belül a közlekedési igazgatási hatóságnál a járműnyilvántartásba be kell jegyeztetni. A kötelezettség kiterjed a forgalmi engedélybe történő bejegyeztetésére is.
- 10.) A bejegyzés iránti kérelem benyújtásakor igazolni kell a megkülönböztető, illetve figyelmeztető jelzést adó készülék felszerelésére vonatkozó jogosultságot, a hatósági engedélyhez kötött felszerelés esetén be kell mutatni az engedélyt, továbbá a megkülönböztető jelzésre vonatkozóan – a meghosszabbítás kivételével – a jármű műszaki adatlapját.
- 11.) Az engedély érvényességi ideje kérelemre, alkalmanként meghosszabbítható, ha az engedély kiadására vonatkozó feltételek – azok ismételt vizsgálata alapján – biztosítottak, és a kérelmező az engedély meghosszabbítását legalább 30 nappal az érvényességi idő lejárta előtt kezdeményezi.
- 12.) A jogosultságnak a járműnyilvántartásba és a forgalmi engedélybe történő bejegyzéséig a megkülönböztető és a figyelmeztető jelzést adó készülék nem használható.
- 13.) A megkülönböztető jelzések felszerelése során be kell tartani a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 66.§-a és 72.-§-a által előírt rendelkezéseket.

III. Személyi feltételek

- 14.) A megkülönböztető jelzést használó gépjármű vezetését csak olyan személynek lehet engedélyezni, aki legalább két éve folyamatosan rendelkezik az előírt vezetői engedéllyel és nem minősül kezdő vezetőnek, illetve megfelel a 41/2004. GKM rendelet által előírt egészségügyi és pályaalkalmassági követelményeknek.
- 15.) A 41/2004. GKM rendelet hatálya nem terjed ki a hivatásos katasztrófavédelmi szervek és az önkormányzati tűzoltóságok állományába tartozó hivatásos szolgálati jogviszonyban álló azon személyekre, akik e szervek megkülönböztető jelzést használó gépjárműveinek vezetésére jogosultak és ilyen gépjárművet vezetnek. A 24/2002. (IX. 11.) BM-IM-MeHVM együttes rendelet alapján azonban a fenti szervek gépjárművezetőinek 5 évente pszichológia alkalmassági vizsgálaton kell részt venniük, amennyiben megkülönböztető jelzést használó gépjármű vezetésére jogosultak.
- 16.) A hivatásos önkormányzati tűzoltóságok gépjárművezetői köteles részt venni a megyei katasztrófavédelmi igazgatóság által szervezett időszakos továbbképzésen is.

IV. Megkülönböztető jelzés használatának részletes szabályai

- 17.) Megkülönböztető jelzést csak a közérdekű feladat végrehajtásához szükséges időtartamra lehet használni, a mozgatható üzemmódú (mobil) megkülönböztető fényjelzést adó készüléket pedig csak erre az időtartamra lehet kihelyezni.
- 18.) A vonulást a megkülönböztető fény- és hangjelzés egyidejű használatával, a legelőnyösebb útvonalon, a lehető leggyorsabban, a közlekedérendészeti szabályok megtartásával kell végrehajtani. A megkülönböztető fényjelzést – ha a jármű olyan helyen áll meg, ahol a megállás egyébként tilos – működtetni kell. A helyszínen a megkülönböztető hang- és fényjelzést mellőzni kell.
- 19.) A megkülönböztető jelzést úgy kell használni, hogy a közlekedés résztvevőinek kellő idő álljon rendelkezésére a közlekedési helyzet felméréséhez és a megkülönböztető jelzést használó jármű továbbhaladását biztosító biztonságos manőver elvégzéséhez.
- 20.) A megkülönböztető fény- és hangjelzést együttesen használó gépjármű vezetője — a rendőr és a vasúti átjárót biztosító jelzőberendezések jelzéseit kivéve — a közúti jelzéseket figyelmen kívül hagyhatja, ha magatartásával a közlekedés biztonságát, valamint a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti, és meggyőződött arról, hogy a közlekedés többi résztvevője az akadálytalan továbbhaladást lehetővé tette.
- 21.) A forgalomirányító tilos jelzésén történő áthaladáskor, valamint minden olyan esetben, amikor megkülönböztető jelzés használata nélkül elsőbbségadásra lenne kötelezve, a megkülönböztető jelzést használó jármű vezetője fokozott figyelemmel és olyan sebességgel köteles haladni, hogy veszély esetén, ha szükséges meg tudjon állni.
- 22.) A megkülönböztető jelzést használó gépjárművön a tompított fényszórót, és ha van a ködfényszórót - a látási viszonyoktól függetlenül - be kell kapcsolni.
- 23.) A megkülönböztető jelzést használó személygépkocsi valamennyi utasa köteles használni a biztonsági övet.

- 24.)Ellenőrző gyakorlatra riasztás esetén a rajok vonuláskor a megkülönböztető jelzést nem használhatják.
- 25.)Megkülönböztető jelzés használatát – az igazgatóság esetében – csak a katasztrófavédelmi főigazgató, ügyeletes főigazgató, főigazgató-helyettes, ügyeletes főigazgató-helyettes, igazgató, főügyelet és megyei ügyelet rendelheti el. A jelzés elrendeléséről, elrendelés okáról, célállomásról, a gépjármű adatainak feltüntetésével nyilvántartó füzetet kell vezetni, melyet a megyei ügyeleten kell elhelyezni.
- 26.)A hivatásos önkormányzati tűzoltóságokon a jelzés használatát elrendelheti a megyei igazgató, a megyei ügyelet, a parancsnok, a szolgálatparancsnok, és az ügyelet. A megkülönböztető jelzés használatának megkezdését és befejezését a híradóügyeletre be kell jelenteni, melyről az ügyelet köteles nyilvántartást vezetni (illetve az eseménynapló külön rovatában rögzíteni), mely az alábbi adatokat tartalmazza:
- a parancsnokság megnevezése
 - az elrendelő neve
 - a gépjármű rendszáma
 - útvonal
 - jelzés megkezdésének időpontja
 - jelzés befejezésének időpontja.
- 27.)A megkülönböztető jelzést adó készüléket használó gépjármű vezetője a jelzés használatának kezdetét és az útvonalat a menetlevélben, vagy annak megfelelő más okmányban a működtetését megelőzően – ha azonban a késedelem veszéllyel jár, akkor utólag –, illetve befejezését követően azonnal köteles rögzíteni. A szerv vezetője gondoskodik arról, hogy az okmányok ellenőrzése folyamatosan megtörténjen.
- 28.)Az önkéntes tűzoltó egyesületek, és a főfoglalkozású létesítményi tűzoltóságok esetében a megkülönböztető jelzés használatát a megyei igazgató illetve helyettese valamint a megyei ügyelet rendelheti el. A megkülönböztető jelzés használatának megkezdését és befejezését, a jármű rendszámát, az útvonalat a megyei ügyeletre be kell jelenteni, melyről a megyei ügyelet nyilvántartó füzetet vezet, mely az alábbi adatokat tartalmazza:
- az egyesület, illetve létesítményi tűzoltóság megnevezése
 - a gépjármű rendszáma
 - útvonal
 - jelzés megkezdésének időpontja
 - jelzés befejezésének időpontja.
- 29.)A 36/2007. GKM rendelet 2.§ (1) d) pontja alapján a díjköteles útszakaszokat térítésmentesen használhatják a megkülönböztető jelzés használatára jogosult, Magyarországon kiadott forgalmi rendszámú gépjárművek után, függetlenül attól, hogy a megkülönböztető jelzést a díjköteles útszakaszon való haladás közben használják-e, vagy sem.
- 30.)A rendszámhoz rendelt elektronikus ellenőrzésre tekintettel azonban kizárólag azokkal a gépjárműveikkel használhatják térítésmentesen a díjköteles útszakaszt, amelyek forgalmi rendszámait előzetesen írásban vagy elektronikusan a gépjármű nyilvántartást vezető hatósághoz eljuttatták, továbbá a jogosultaknak a díjköteles útszakaszok térítésmentes használathoz rendelkezniük kell az ÁAK Zrt. által kiadott egyedi ellenőrző lappal.
- 31.)A bejelentést a forgalmi engedély fénymásolatával – mely igazolja a megkülönböztető jelzés használatának jogosultságát – a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságra kell megküldeni.

V. Vegyes és záró rendelkezések

32.) Ezen Útmutató a kiadás napján lép hatályba. Kiadásával együtt hatályát veszíti a 18/2001. és a 16/2003. megyei Igazgatói Útmutató.

33.) Az útmutatót az érintett személyi állománnyal ismertetni kell.

Peszenlehrer Lajos
tűzoltó ezredes, főtanácsos
megyei igazgató

Készült: 6 eredeti példányban

Egy példány: 5 lap

Melléklet: Jegyzőkönyv

Készítette: Pécsi Sándor ka. tanácsos

Kapják: 1. Irattár

2-6. Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóságok

Másolatban Létesítményi Tűzoltóságok és Önkéntes Tűzoltó Egyesületek